

Турсын -
Монголын

УНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ
ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй
болон Б М А С С Р-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
О Р Г А Н

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

2-дохи Украинска фронтын сэрэгүүдые командалагша
Советскэ Союзай Маршал МАЛИНОВСКИДО
Фронтын штабай начальник
Генерал-полковник ЗАХАРОВТА!

2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолго хэжэ ГРОН ба НИТРА гэдэг мурэнүүдые гаталан гараад, эдэ мурэнүүдэй баруун эрьедэ дайсанай хамгаалгын газарые нэгэ сохиго, 50 километр урагшаа дабшаха зуураа Братиславска зүгтэ немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пунктнууд болохо КОМАРНО, НОВЫ ЗАМКИ, ШУРАНЫ, КОМБЯТИЦЕ, ВРАБЛЕ гэдэг городуудые эзэлэн абаба.

Немецүүдэй хамгаалгын газарые нэгэ сохиго ба КОМАРНО, НОВЫ ЗАМКИ болон бусад нэрлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абаха байлдаануудта генерал-полковник ШУМИЛОВ, генерал-лейтенант МАНАГАРОВ, генерал-лейтенант ПЕТРУШЕВСКИЙ, генерал-майор ЛУКИН, генерал-майор ЯКОВЛЕВ, генерал-майор БИРМАН, генерал-майор АЛЕХИН, генерал-майор КРУЗЕ, генерал-майор ОСТАШЕНКО, генерал-майор ТЕРЕНТЬЕВ, генерал-лейтенант САФИУЛИН, генерал-майор ГРИГОРОВИЧ, генерал-майор МОЛОЖАЕВ, генерал-майор КАРПУХИН, генерал-майор СМЕРНОВ, генерал-майор ЛОСЕВ, генерал-майор ОГОРОДОВ, генерал-майор ЗДАНОВИЧ, генерал-майор ПРЕОБРАЖЕНСКИЙ, генерал-майор ГОРБАЧЕВ, генерал-майор ГРЕЧАНЫЙ, генерал-майор ЕСИН, полковник СОБОЛЕВ, полковник МАРОЛЬ, полковник ПАНОВ, полковник ЕРЕМИН, полковник САЛЫЧЕВ, полковник ОРЛОВ, полковник ПЕРЕМАНОВ, полковник СМЕРНОВ, майор БЫСТРОВ гэгшэдэй сэрэгүүд; генерал-лейтенант ПЛИЕВ, генерал-лейтенант СОКОЛОВ, генерал-майор ПИЧУГИН, генерал-майор ГОЛОВСКИЙ, генерал-майор БЕЛОУС, генерал-майор ШМУЙЛО, генерал-майор ХРУСТАЛЕВ, генерал-майор ПАВЛОВ, полковник ГАГУА, полковник РЕВ гэгшэдэй морито сэрэгүүд; контр-адмирал ХОЛОСТЯКОВ, 1-дэхи рангын капитан СВЕРДЛОВ, 2-дохи рангын капитан АРЖАВКИН, 2-дохи рангын капитан ДЕРЖАВИН, капитан-лейтенант САВИЦКИЙ, майор ПАСМУРОВ гэгшэдэй ухан сэрэгүүд; артиллерийн генерал-полковник ФОМИН, артиллерийн генерал-лейтенант КУМЕЛАН, артиллерийн генерал-лейтенант ДЕРЕШ, артиллерийн генерал-лейтенант ПЕТРОВ, артиллерийн генерал-майор ШМАКОВ, артиллерийн генерал-майор ЗЫКОВ, артиллерийн генерал-майор ПОПОВИЧ, полковник МАРЧЕНКО, полковник МАКАРО, полковник НЕКРАСОВ, полковник ГУЩИН, полковник АДАШЕВ, полковник ПАСТУХ, подполковник БОГУШЕВИЧ, полковник ВЛАДИМИРОВ, подполковник ЛЮБИМОВ, полковник ШУБНЫЙ, подполковник КЛЕЙМАНОВ, майор ЛЯМЗИНСКИЙ, майор КОСТЫЛЕВ, подполковник ПАВЛИК, полковник КОЗАРЕНКО, подполковник КИСЛЫЙ, подполковник ДЕНИСЕНКОВ, подполковник ТРОНЕВ, подполковник СМАЧЕНКО, подполковник ЛЕОНТЬЕВ, майор РОКМАНОВ, подполковник ПОПЫЛКО, подполковник ЕВЛИН, майор ПОДО-

ПРИГОР, майор БАРХАТОВ гэгшэдэй артиллеристнууд; танкова сэрэгүүдэй генерал-полковник КУРКИН, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор БОГДАНОВ, полковник СУПЯН, подполковник ЛЕЙБМАН, полковник БРИЖИНЕВ, подполковник АНТОНОВ, майор ТУРЧИН, майор СЕВРЮКОВ, майор БЕЛОУСОВ, майор ГАПОНЕНКО, подполковник ПОДЛЕСНЫЙ, подполковник ШАЛК, подполковник МОРОЗ, полковник ГОНЧАРУК гэгшэдэй танкистнууд; авиацийн генерал-полковник ГОРЮНОВ, авиацийн генерал-лейтенант СЕЛЕЗНЕВ, авиацийн генерал-лейтенант СТЕПИЧЕВ, авиацийн генерал-майор КАМАНИН, авиацийн генерал-лейтенант ПОДГОРНЫЙ, полковник РУБЕЕ, полковник ЧАНПАЛОВ, полковник ЧИЖИКОВ, полковник ШУТЕЕВ, полковник ТАРАНЕНКО, полковник ЮДАКОВ, подполковник ЕРЕМЕНКО, полковник САПРЫКИН, полковник КЛОБУКОВ, полковник СЕМЕНЕНКО, полковник ЛОЗЕНКО, подполковник БЕРМАН, майор БАЛАБАН гэгшэдэй лётчигууд; ивженернэ сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ЦИРЛИН, ивженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ТУШИНЧЕВ, ивженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ПЛЯСКИН, ивженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ВАСИЛЬЕВ, ивженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ТЮЛЕВ, подполковник БАДАЕВ, полковник ИСАЕВ, полковник ЦЕПЕНЮК, полковник НАСОНОВ, подполковник АНЗАУРОВ, полковник МЯСНИКОВ гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхээ-холбоонной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ЛЕОНОВ, полковник МАКАРЕНКО, полковник БОРИСЕНКО, майор ШИШЕЛОВ, майор ВОЛЧУКОВ, майор СОКОЛОВ, гүрэнэй аюулгүйн хамгаалгын полковник КАРПОВ гэгшэдэй хэлхээ-холбоошод шалгаржа гараба.

Ингэжэ туйлаһан илалты тэмдэглэхын тулада немецүүдэй хамгаалгын газарые нэгэ сохиго ба КОМАРНО, НОВЫ ЗАМКИ болон бусад нэрлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абаха байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан сөөдчининүүд болон частьнуудые орденуудар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдөр, мартын 30-да, 20 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол немецүүдэй хамгаалгын газарые нэгэ сохиһон ба нэрлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абаһан 2-дохи УКРАИНСКА фронтын шэн габыата, сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллерийн буудалга хэжэ Эхэ оронойгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Оисо һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһанэй түлөө немецүүдэй хамгаалгын газарые нэгэ сохиго ба нэрлэгдэгшэ городуудые сүлөөлхэ байлдаануудга хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бөөе даанхай байхын түлөө болон байлдаануудта амн бөөе үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдарша!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ товилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Советскэ Союзай Маршалнууд КОНЕВ,
ЖУКОВ ба РОКОССОВСКИЕ „Илалтын“
орденоор шагнаха тухай

Үргэн ехэ масштабай дайшалхы операцинуудые хүтэлбэрлхэ талаар Верховно Главнокомандованиин дэалгабаринуудые шадамар бэрхээр дүүргэжэ, немецко-фашистска сэрэгүүдые бута сохиго хэрэгтэ гайхамшагта ехэ амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө „ИЛАЛТА“ гэжэ орденээр шагнаха гэбэл:

Советскэ Союзай Маршал КОНЕВ Иван Степановиче.

Советскэ Союзай Маршал ЖУКОВ Георгий Константиновиче

Советскэ Союзай Маршал РОКОССОВСКИЙ Константин Константиновиче.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН

Москва, Кремль.

1945 оной мартын 30.

Сабшалан хадалангаа саг соонь уһалая!

Республикын колхозуудай урда малажалые зүһэн бүрээр хүгжөөхэ, таряанай ургаса ам болхор дэшлүүлхэ дайшалхы шухала зорилго табиһанхай. Энэниие бэслүүлхын тулада сабшалан болон таряалангай газар зүбөөр элдүүлхэ ябадал колхоз бүхэнэй эгээл түрүүшын уялга болоно. Манай республикын колхозууд сабшалан хадалангай газараар баян гээшэ. Имагтал тэрэниие зүбөөр үтэгжүүлжэ шалаа һаа баян бардам ургаса хуряата шалаха байна.

«Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажалхы улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Ардай Комиссарнарай Соведэй 1944 оной августын 7-эй тогтоолээр республикын колхозуудай сабшалан хадалангаа һайжаруулжа, үндэр ургаса хуряаха дүүрэн арга олгодоо. Энэ тогтоолоор тарилада бага туйһатай 200 мянган гектар газар сабшалан болон бэлшээрлэе таһалагдаха болобо. Энэ хадха колхозуудай һүрэг малаа садхалан төжөөлээр хангаха ябадал олгоһоо гадна, тарилагаа һайн шанартай газарта бөгүн болзор соо үнэргэхэ ябадал олгоно.

Ингэд байхада республикын колхозууд сабшалан хадалангаа имагтал зүбөөр элдүүлхэн хэрэглэхэ болоно. Тинхэдээ түбхын түрүүндэ сабшалан болон хадалангаа уһалжа саг болзор соонь һайнаар үтэгжүүлхэ ябадалда гол зорилго табиха зэргэтэй. Сабшалан хадалангай газар агротехникийн заабаринд ёһоор үтэгжүүлэн уһалжа жэлһээ тэлхэ үндэр ургаса хуряадаг болоһон баялиг дүй дүршэлтэй түрүү хүнүүд манай эндэ олон. Үндэр баян үбнэ таряа хуряажа республика сүе суурһан В. А.

Герасимов, С. К. Киселев шэнга социалистическэ хүдөө-ажалай түрүүшүүдэй нэрэ зэргэ олоһор жол байдаг.

Зүгөөр, үндэр ургасын үнэнтэ мастер болоһон эдэ нүхэдэй дүй дүршэл бүхы колхозуудаар дэлгэрүүлхэ ябадал хангалтагүй.

«Республикын колхозуудаар Герасимовска звенонуудай хүдөө-ажалхы һайжаруулха тухай» БМАССР-эй Совпарком болон ВКП(б)-гэй Обкомой тогтоол тарианаар хоёр һараһаа дээшэ болдоо. Тээд, олонхи аймагууд нутаг дээрээ энэ тогтоолые бөөлүүлжэ эхилхэдүй шахуу байһаар, Герасимовска, луговодческэ звенонуудые өмхидхэжэ сабшалан, хадалангаа һайжаруулха туйһаа зарим газаруудаар нилээдгүй үгэ хуур гарһан болбоһше, тэндээ шууһад лэ энэ гэхэ хүдөө-ажалхы хэдээгүй байха юм.

Колхозно меллораторнуудые бэлэдхэхэ хүдөө-ажалхы хангалтагүй. Сэлэнгын, Хэжэнгын, Прибайкальска, Бичурын, Закамовай, Кяхтын, Тарбагатайн колхозууд газар уһалха хүдөө-ажалхы мүү бэлэдхэлтэйгээр үгээ.

Һаяһан ВКП(б) гэй Обкомой бюрө республикын колхозуудаар сабшалан хадалангай хабарай уһалуурда бэлэдхэл хангалтагүй ябана гэжэ тэмдэглээд, энэ хүдөө-ажалхы нэмдүүдхэ туслаар тогтоол аһан байһа. Дээрхэ тогтоолые бодогтоор бэлдүүлэн колхоз бүхэн апрелин нэгэнһээ эхилжэ газараа уһалха ёһотой. Тинхэдээ газар уһалха хүдөө-ажалхы ябаха колхознигуудай ажал тухарын сүүлхэ соо эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Сабшалан хадалангай газар хана саг соонь уһалжа үндэр ургаса хуряахын түлөө бүхы колхознигууд тэмсэхэ уялгатай.

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

2-дохи Белорусска фронтын сэрэгүүдье командалагша
Советскэ Союзай Маршал РОКОССОВСКИДО

Фронтын штабай начальник

Генерал-полковник БОГОЛЮБОВТА

2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд немецүүдэй данцигска бүлэглэлыне бута нэрвэн халгааха ябадалаа дүүргэжэ, мүнөөдэр, мартын 30-да, Балтийн далай дээрхи немецүүдэй шухалын шухала порт ба уһан сэрэгэй нэгэдэхи классай база болохо ГДАНЬСК (ДАНЦИГ) гэдэг город ба хэрэмье эрид шанга сохилтоор эзэлбэ.

ГДАНЬСК дээрэ ПОЛЬСКО ГҮРЭНЭЙ национальна туг үргэгдэбэ,

ГДАНЬСК городской түлөө болоһон дийн байлдаануудта тус фронтын сэрэгүүд 10.000 немецкэ солдат болон офицерые плендэ абажа, мүн тэрэшэлэн 140 танк ба самоходно ехэ буу, 358 полевой ехэ буу, уһан доогуур абадаг 45 онгосо, бусад олоп буу зэбсэг ба сэрэгэй зөөри буляан абаа.

ГДАНЬСК гэдэг город ба хэрэмье эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта генерал-полковник ФЕДЮНИНСКИЙ, генерал-полковник БАДОВ, генерал-полковник ГРИШИН, генерал-полковник ПОПОВ, генерал-лейтенант КОКОРЕВ, генерал-лейтенант БОБКОВ, генерал-майор КИНОСЯН, полковник ПЕНЧЕВСКИЙ, генерал-майор ХАБАРОВ, генерал-лейтенант АНИСИМОВ, генерал-лейтенант ПОЛЕНОВ, генерал-майорнууд ФЕТИСОВ, ЧУВАКОВ, генерал-лейтенантнууд ЭРАСТОВ, АЛЕКСЕЕВ, генерал-лейтенант ТЕРЕНТЬЕВ, генерал-майор СМЕРНОВ, генерал-лейтенант ДРАТВИН, генерал-лейтенант РЯБЫШЕВ, полковник СОНИКОВ, генерал-майор ЯКУШЕВ, полковник КУРЕНЯ, генерал-майор БОРЩЕВ, генерал-майор ЛЯЩЕНКО, генерал-майор ДЕМИДОВ, полковник ЧЕСНОКОВ, генерал-майор КОЛЧАНОВ, генерал-майор ГРЕБЕННИК, генерал-майор РАХИМОВ, генерал-майор МАКАРОВ, генерал-майор ТЕРЕМОВ, полковник ВЕЛИЧКО, генерал-майор БОРИСОВ, генерал-майор ДЖАНДЖГАВА, полковник АФАНАСЬЕВ, генерал-майор КИРЦЛЛОВ, генерал-майор КРАСНОШТАНОВ, генерал-майор СУПРУНОВ, полковник ПАЧКОВ, генерал-майор КОНОНЕНКО, полковник ГОРИЧЕВ, полковник ШЕПЕЛЬ, генерал-майор ГУСЕВ, полковник МЕЛЬДЕР, полковник КАРПЕЛЮК, генерал-майор КИРСАНОВ, генерал-майор ТИМОФЕЕВ, полковник ТРУДОЛЮБОВ, подполковник БЕЛЯЕВ, полковник МУРАТОВ, подполковник МЕЛЬНИКОВ гэгшэдэй сэрэгүүд; артиллерийн генерал-полковник СОКОЛЬСКИЙ, артиллерийн генерал-лейтенант ДЕГТЯРЕВ, артиллерийн генерал-майор КАРЕПИН, артиллерийн генерал-майор КАЗАКОВ, артиллерийн генерал-майор ДМИТРИЕВ, артиллерийн генерал-майор РАЗИНЦЕВ, артиллерийн генерал-лейтенант БЕСКИН, артиллерийн генерал-майор ПЯДУСОВ, артиллерийн генерал-майор РОГОЗИН, артиллерийн генерал-майор МАЛОФЕЕВ, полковник ГНИДИН, полковник ШЛЕПИН, полковник АКИМУШКИН, полковник ЛЕОНОВ, полковник БАРМОТИН, полковник ТЮРИН, полковник МАЛЯВСКИЙ, полковник РЫБКИН, полковник ВАСИЛЕНКО, полковник СУКАЧЕВ, полковник КОРОЛЕВ, полковник СУХУШИН, полковник ДЕГТЯРЕНКО, полковник ВОЛКОВ, полковник НЕСТЕТАЙЛО, полковник КОРОТКИХ, артиллерийн генерал-майор ПЕТРОВ, полковник КАМИНСКИЙ, полковник ДРАБКОВ гэгшэдэй артиллеристнууд; танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ЧЕРНЯВСКИЙ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ПАНОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ПАНФИЛОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ПО-

ПОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ФИРСОВИЧ, полковник МИРОНОВИЧ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор НОВАК, генерал-лейтенант ПОПЛАВСКИЙ нэгэдэхи Польско армийн танкистнууд, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ПЕТРУШИН, полковник ЮДИН, полковник МАЛЮТИН, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор МАЛЫШЕВ, полковник ИГОНИН гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал-полковник ВЕРШИНИН, авиациин гавна маршал ГОЛОВАНОВ, авиациин генерал-полковник САМОХИН, авиациин генерал-майор АЛЕКСЕЕВ, авиациин генерал-лейтенант ПЕРМИНОВ, авиациин генерал-лейтенант БАЙДУКОВ, авиациин генерал-лейтенант ОСИПЕНКО, авиациин генерал-майор БОРИСЕНКО, авиациин генерал-лейтенант ТУПИКОВ, авиациин генерал-лейтенант ЛОГИНОВ, авиациин генерал-лейтенант НЕСТЕРЦЕВ, авиациин генерал-лейтенант СЧЕТЧИКОВ, авиациин генерал-майор ДЕТЬМАН, полковник БОЛКОВ, полковник БУССО, полковник ОСИПОВ, полковник ЯКУШИН, полковник РЫБАКОВ, полковник СМОЛОВИК, полковник КАЛУГИН, полковник ТИХОМИРОВ, полковник ПОКАЕВЫЙ, полковник ПУШКАРЕВ, авиациин генерал-майор БАЛАШОВ, авиациин генерал-майор ЧЕМОДАНОВ, авиациин генерал-майор ДРЯНИН, авиациин генерал-майор НАБОКОВ, авиациин генерал-майор ЩЕРБАКОВ, авиациин генерал-майор ШИРОКИЙ, авиациин генерал-майор БРОВКО, авиациин генерал-майор КАРТАКОВ, авиациин генерал-майор ГЛУЩЕНКОВ, авиациин генерал-майор БЛИНОВ, авиациин генерал-майор МЕНЬШИКОВ, авиациин генерал-майор ЛЕБЕДЕВ, полковник КОЖЕМЯКИН гэгшэдэй лётчигууд; инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор БЛАГОСЛАВОВ, полковник КУРОВ, инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ШВЫДКОЙ, полковник ТРЕТЬЯКОВ, инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ВИТВИНИН гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхээ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор БОРЗОВ, хэлхээ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор НОВАРЧУК, полковник БАХИЛИЦ, полковник БОРИСОВ, подполковник ПРОЦЕРОВ, полковник ВОЛОДКЕВИЧ гэгшэдэй хэлхээ-холбоонод шалгаржа гараба.

Ингэжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада ГДАНЬСК гэдэг город ба хэрэмье эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан соединенинүүд болон частьнуудта „ГДАНЬСКА“ гэгэн нэрэнүүдые олгожо, орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, мартын 30-да, 22 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол ГДАНЬСК гэдэг город ба хэрэмье эзэлэн абаһан 2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ, тэдэнэй дунда генерал-лейтенант ПОПЛАВСКИЙ нэгэдэхи Польско армийн танкистнуудта хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллерийн буудалга хэжэ, Эхэ оронойнгоо үмэнһөө салют-мэндэ хүргэжэ байна.

Онсо хайн дайшалхы ябуулгануудые хэнэнэй түлөө ГДАНЬСКЫЕ сүлөөлхын түлөө болоһон байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Советскэ Союз ба Польшын эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байхын түлөө болоһон байлдаануудта ами бээ үгэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонолог!

Верховно Главнокомандалагша

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

3-дахи Украинска фронтын сэрэгүүдье
командалагша

Советскэ Союзай Маршал
ТОЛБУХИНДА

Фронтын штабай начальник

Генерал-лейтенант ИВАНОВТО

3 дахи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд БАЛАТОН нуурһаа баруулжаа долбологоео үргэлжэлүүлжэ, мүнөөдэр, мартын 30-да ЗАЛАЭГЕРСЭГ ба КЕСТЕЛЬ гэдэг городуудые эзэлэн абаба.

Энэнтэй нэгэн доро тус фронтын сэрэгүүд болгарска армийн сэрэгүүдтэй хамта БАЛАТОН нуурһаа урдуур дайсанай хамгаалгын газарые нэтэ сохёод, урагшаа 30 километр хүртэр дабшажа, НАДЬКАНИЖЫН нефтяной районие халхалжа байһан немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгуурийн пунктнууд болохо НАДЬБАЙОМ, БЕГЕНЕ, МАРЦАЛИ ба НАДЬЯТАД гэдэг городуудые эзэлэн абаба.

Немецүүдэй хамгаалгын газарые нэтэ сохихын ба ЗАЛАЭГЕРСЭГ, КЕСТЕЛЬ болон бусад нэрлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта генерал-полковник ТРОФИМЕНКО, генерал-лейтенант ШАРОХИН, генерал-лейтенант СТОЙЧЕВ гэгшын болгарска армийн, хэлхээ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор БРАГИН, генерал-майор ВЕРХОЛОВИЧ, генерал-майор СЕМЕНОВ, генерал-майор КОЛЧУК, генерал-майор БЛАГОДАТОВ, генерал-майор КРАВЦОВ, генерал-майор АРТОШЕНКО, генерал-майор БУНЯШИН, генерал-майор ТРАВНИКОВ, генерал-майор ТОШЕВ, полковник ДРЕМЕНКОВ, полковник ГОРОБЕЦ, полковник ХАДЖИ ИВАНОВ, полковник ХОХЛОВ, полковник БУРИК, полковник ЧЕБОТАРЕВ, полковник ПИСКУНОВ, полковник ПЕТРУШИН, полковник ЩЕРБЕНКО, полковник НАЙДЫШЕВ, полковник ТАРАЛЕТКОВ, полковник ХУБЕНОВ гэгшэдэй сэрэгүүд; артиллерийн генерал-полковник НЕДЕЛИН, артиллерийн генерал-майор БРЕЙДО, артиллерийн генерал-майор ЛЕБЕДЕВ, артиллерийн генерал-майор БОБРОВНИК, полковник ПЕТРОВ, полковник ФЕДОРОВ, полковник БОЦАК, полковник СИНИЦИН, полковник ГУЩИН, полковник ПРИСТРУЖАК, полковник МАРКОВ, полковник КАПОНОВ, полковник ЗАГАРОВ, полковник МИЛУШЕВ, подполковник НЕЧАЕВ, подполковник КОРОВИН, подполковник СНЫТИЦ, подполковник БЛАСЕНКО, подполковник ШПЕК, майор ХАДЖИЕВ, майор КУЗМЕНКО, капитан СИЖКИН гэгшэдэй артиллеристнууд; танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ПАВЕЛКИН, генерал-майор ГОВОРУНЕНКО, полковник ЧУНИХИН, полковник ИНДЕЙКИН, полковник ГОРЧИНСКИЙ, полковник ЛУКЬЯНОВ, полковник СТЫЗИК, подполковник ШЕВЧЕНКО, подполковник САВКИН гэгшэлэй танкистнууд; авиациин генерал-полковник СУДЕЦ, авиациин генерал-майор БЕЛИЦКИЙ, авиациин генерал-майор КОРСАКОВ, авиациин генерал-майор ТИЩЕНКО, полковник ДЕМЕНТЬЕВ, полковник УЛЬЯНОВСКИЙ, полковник НЕДОСЕКИН гэгшэдэй лётчигууд; инженернэ сэрэгүүдэй генерал-полковник КОГЛЯР, инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ГОЛДОВИЧ, полковник ПАВЛЕНКО, полковник ПОНИМАШ, майор НОВИКОВ гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхээ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант КОРОЛЕВ, полковник СТАРОЛЕТОВ, полковник АГАФОНОВ, майор КАРАНЬ гэгшэдэй хэлхээ-холбоонод шалгаржа гараба.

Ингэжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада немецүүдэй хамгаалгын газарые нэтэ сохихо ба ЗАЛАЭГЕРСЭГ, КЕСТЕЛЬ болон бусад нэрлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон дийн байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан соединенинүүд болон частьнуудые орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр мартын 30-да, 23 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол немецүүдэй хамгаалгын газарые нэтэ сохихон ба нэрлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абаһан 3-дахи Украинска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ, тэрэ тоодо генерал-лейтенант СТОЙЧЕВАЙ болгарска армийн сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллерийн буудалга хэжэ Эхэ оронойнгоо үмэнһөө салют-мэндэ хүргэжэ байна.

Онсо хайн дайшалхы ябуулгануудые хэнэнэй түлөө немецүүдэй хамгаалгын газарые нэтэ сохихо ба нэрлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абаха байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байхын түлөө болоһон байлдаануудта ами бээ үгэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонолог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН

Советскэ Союзай Маршал Шапошниковые хүдөөлэлгэ

28-ай хүни Советскэ Аршал Борис Михайлович Шапошниковай бөө кремациндаа. Үсгэлдэр үглөөншаа хойш наһа ба хуурсагтай бээ Союзуунай Колоно Залда талбайга. Үсгэлдэрэйхи олон хүн хубаран залган ороно. Ленин—Сталин хэрэгтэ, манай хүндэр гүрэнэй бадаралгын орхыгөө бэлиг эрдэмээр энэ хүндэ хүүлшын мэндэ хүртэхын түлөө өргөжөлэй ба наһанай ал соогуур гаранад.

Шапошниковай хуурсагын дэргэдэ хүндэлэлэй байһап маршалнууд, Г. Д. Советскэ Союзай Аршал зэргэтай Московско хүдэлмэришөд, искусствэ ажал-ябуулагшанар, ахьнууд, студентнууд Артиллерийн Главна Воронов, артиллерийн Яковлев, инженернэ сэр Маршал Воробьев, артиллерал Антонов, армийн Хрулев, генерал-полковник Громов, Шахурин, Штеменко гашуудалай вахтад

2 час 30 минутанаа соо оруулалга дүүрээ. Дэргэдэ хүдөөлэлтисэ Правительственнэ Комитенүүд, Улаан Армийн Штабай маршалнууд эдэ офицернууд, наһа ба хүхэдүүд ба түрэлхий хүүлшын хүндэлэлэй хүхэд Шверник, Антонков, Горкин, Попов, Мордвинов гэгшэд Правительственнэ Комитенүүд, хүхэд Шверников ба бусад хуурсаг үргөөд, үүдэн тэвшэ эдэнэрэй урда тээ бүлэгүүд Б. М. Шапошниковой дэргэнуудые үргөөд гүрэнэй хүүлээр Верховно Командалагшна Советскэ Аршал хүхэр Сталинай. Аралай Комиссарнарай ВКП(б)-гэй Центральна

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Советэй үлэгшэ И. В. Сталигйда Чехословацка Аршалын президент господин Эд. Бенешын хүндэлэлдэ сөд бообо

28-да Кремль соо Аралай Комиссарнарай Түрүүлэгшэ И. В. Чехословацка Республикын президент доктор Эдуард Бенешын хүндэлэлдэ обед үгөө. Чехословацка республикын Министр господин Я. Гадаада Хэрэгүүдэй господин Я. Масарик, Нацианальна Советэй шэ господин В. Шробар, Чехословакын Элшэн господин Эд. Фирлинггер, гос. Я. Странский, Я. Бенчак, 1-дэхи Чехословацка Командалагша генерал Гадаада, СССР-тэхи Чехословацкэ Хэрэгтэй Миссин начальерал Г. Пика, мүн тэрэ господин Эд. Бенешые эд ба СССР-тэхи Чехословацкэ Хэрэгтэй

Комитедэй, ССР Союзай Верховно Советэй Президиумэй, СССР-эй Оборонын Арадай Комиссарнарай, Улаан Армийн Генеральна Штабай, ВКП(б)-гэй МК ба ЦК-гэй, ажалшадай депутатуудай Московско Советэй сээг венотуудые абаад ябана.

Гашуудалай ябалта Охотно ряд ба Манежнэ талмай дээгүүр Улаан талмай тэвшэ ошоно. Тэрэнине бүхы харгыдань сэрэгэй хүндэлэлэй хажуул үдэшнэ. Радиопродукторнууд Верховно Главнокомандалагшын приказай үгэнүүдые тараана.

—Советскэ Союзай арми болон флот өөрынгөө дайшалхы тугуудые Шапошниковай хуурсагтай үмөнэ дохуулжа, Улаан Армийн нэгэ гайхамшагта полководецто амар мэндэ хүргэнэ...

Улаан талмай дээрэ жагсаһан сэрэгүүд ажа шэмээгүй болошоод байна.

Мавзолейн трибуна дээрэ нүхэд Сталин, Молотов, Калинин, Шверник, Воронов, Антонов, Голыков, Попов, Горкин, Мордвинов, Лозовский гэгшэд гарана.

Удэрэй 4 час.

Генерал-полковник Голиков гашуудалай митинг нөөбэ. СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй нэрлээ СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Н. М. Шверник үгэ хэлэбэ. ССР Союзай Оборонын Арадай Комиссарнараа—Улаан Армийн Генеральна Штабай начальник армийн генерал А. И. Антонов; сталицын арад зоной нэрлээ—ажалшадай депутатуудай Московско Городской Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Г. М. Попов гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Гашуудалай митинг дүүрөө. Нүхэд Сталин, Молотов, Калинин, Шверник, Воронов, Попов, Голиков гэгшэд мавзолейн трибунаһаа буугаад, Б. М. Шапошниковай хуурсагтай бөөые үргэжэ Кремлийн хана тэвшэ ошонод.

Хуурсагтай бөөые ханала талбайга үедэ 124 ехэ буугаар, хэгдэн хорин дүрбэн артиллерийн буудалга хойно-хойноһоо нэрвэнэ.

Советскэ талһаа: М. И. Калинин, В. М. Молотов, А. И. Микоян, Г. М. Маленков, Л. М. Каганович, П. М. Шверник, Н. А. Вознесенский, А. Н. Косыгин, Чехословакыдахи СССР-эй Элшэн Сайд В. А. Зорин, А. И. Шахурин, В. А. Малышев, Б. Л. Валников, Д. Ф. Устинов, А. Я. Вышинский, Г. Е. Деканозов, РСФСР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Аралай Комиссар А. И. Лаврентьев, УССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Аралай Комиссар Д. З. Мануйльский, А. Ф. Горкин, Армийн генерал А. И. Антонов, Артиллерийн главна Маршал Н. Н. Воронов, Авиацийн Маршал Ф. Я. Фалалеев, Армийн генерал А. В. Хрулев ба бусад байлсаба.

Обед хадаа халуун хани барилсанай байдалда үгшөрбэ.

Советскэ Информбюроһоо

Мартын 30-ай оперативна мэдээн

2-дохй БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд немецүүдэй танкисна булагые бута нэрбэн халгаха ябалдаа дүүргэжэ, мартын 30-да Балтийсна далай дээрэ немецүүдэй шухалын шухала порт ба уһан сэрэгэй нэгэдэхи классай база болохо ГДАНЬСК (ДАНЦИГ) гэдэг город ба хэрэмые добтолон ороно эзэлбэ.

ГДАНЬСК дээрэ польско гүрэнэй национальна тут үргэжэ.

ГДАНЬСК городой түлөө байлдаануудта тус фронтын сэрэгүүд 10.000 немециз солдат бодон офицерые плендэ абажа, мүн тэрэшлэн 84 самолёт, 140 танк ба самоходно ехэ буу, 358 полевой өхэ буу, 566 миномёт, 1.397 пулемёт, 15 хуягта пөвэд, уһан догуур ябадаг 45 өггөсө, 306 паровоз, түмэрземай 6.675 вагон, элдэз тоннажатай 151 судна, буу зэбсэг, номо хэрэгсэл болон эдэе хоолтой зүйлтэй 214 силад буулан абаһан байна. Дайсан болбол 39.000 солдат болон офицерэ зүбхэн алуулжа гээгээ.

Глогау ба БРЕСЛАУГАЙ оршондо дайсанай хүрэлзгэдэн сэрэгүүдые үгы хэжэ байлдаанууд үргэлжэлбэ.

2-дохй УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолого хэмэ ГРОН ба НИТРА мурэнүүдые гаталан гараад, эдэ мурэнүүдэй баруун эрьсэр дайсанай хамгаалгын газарые нэгэ сохёод, 50 километр хүртэр урагшаа дабшажа Братиславсна зүгтэ немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгуурини пунктнууд болохо КОМАРНОВЫ ЗАМКИ, ШУРАНЫ, КОМЪЯТИЦЕ, ВРАБЛЕ гэдэг городуудые эзэлэн абаад мүн тэрэшлэн 450 гаран ондоо нуурын газарые, тэдэнэй дунда НОВА БАНЯ, ВОЛНОВЦЕ, ЛОН, ФАРНАД, СОЛДИНЫ, НЕБЕЛЖУД, МУЖЛА, ТОПОЛЬЧАНКИ, МЛЫНЯНСКЕ-ТЕСАРИ, ДВОРИ, ПЕРБЕТЕ, МАРСЕЛОВ, ЕЖКОВА-НОВА-ВЕС, КОВАРЦЕ, ОПОНИЦЕ, ЖИРАНЫ, ИВАНКА, ЦАБАЙ-ЧАПОР, УРМИН, ТАРДОШКЕД, СЕЛИЦЕ, СЛОВАЦКИЙ, МЕДЕР, АНДОЛ, НАСВАД гэдэг томо нуурын газарнуудые ба ТОПОЛЬЧАНКИ, ЗЛАТЕ МОРАВЦЕ, МЛЫНЯНСКЕ-ТЕСАРИ, СВЯТОЙ МИКАЛ, ИВАНКА, ТАРДОШКЕД гэдэг түмэрземай станцинуудые эзэлэн абаба. Энэнтэй нэгэ доро тус фронтын сэрэгүүд ДУНАЙН урда эрьсэр добто-

мо 30 гаран нуурин газарые, тэдэнэй дунда НАДЬБАЙЧ, АЛЬШОВАМОШ, БАЧА, ИКРЕНИ, РАБАПАТОНА, ЗНЕСА, КОНИ, БЕЗИ, ТАРНОК-РЭТЫ, АРБАЧ гэдэг газарнуудые эзэлэн абаа. Мартын 29-эй байлдаануудта тус фронтын сэрэгүүд дайсанай 1.000 гаран солдат болон офицерые плендэ абаба.

3-дахй УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд БАЛАТОН нуурһаа баруугаар добтолого үргэлжэлүүлжэ мартын 30-да ЗАЛАГЕРСЕГ ба КЕСТЕЛЬ гэдэг городуудые эзэлэн абаад, мүн тэрэшлэн 150 гаран нуурин газарнуудые, тэдэнэй дунда ДЕМЕНТЕР, ФЕЛЬШЕССКО, АНДРАШФА, НАРАТФЕЛЬД, БОГОД, НАГИНАПОРНАН, НЕМЕТФАЛУ гэдэг газарнуудые эзэлэн абаһан байна.

Энэнтэй нэгэ доро тус фронтын сэрэгүүд болгарсна армийн сэрэгүүдтэй хамтадаа БАЛАТОН нуурһаа урдуур дайсанай хамгаалгын газарые нэгэ сохино, 30 километр урагшаа дабшажа зуураа НАДЬНАНИЖЫН нефтяной районие халхалжа байһан немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгуурини пунктнууд болохо НАДЬБАЙОМ, БЕГЕНЕ, МАРЦАЛИ, НАДЬЯТАД гэдэг городуудые эзэлэн абаад, мүн тэрэшлэн 100 гаран ондоо нуурин газарнуудые тэдэнэй дунда КЕРЕСТУР, БЕРЕНЬ, ВЕРШ, КЕТЕЛЬ, МЕСТЕГНЕ, ТАПШОНЬ, НЕМЕСШЕД, ВЕЙСЕ, ФЕЛШЕШЕГЕШД, ШМОДОСЬСОБ, БОЛХАШ, ТАРАНИ, БЕЛАВАР гэдэг томо нуурин газарнуудые, КЕРЕСТУР, КЕТЕЛЬ, ДЬЕТАПУСТА, МЕСТЕГЕНЕ, АЛЬШОШЕГЕШД, ШМОДОСЬСОБ, ВИЗВАР гэдэг түмэрземай станцинуудые эзэлэн абаба.

Тус фронтын сэрэгүүд КЕСЕГ городһоо хойгуур австрийсн хилые нэгтэрэн гараад Австриин газар дээрэ оробо. Фронтын ондоо участегууд дээрэ тагнуулашадай бэдэрэлтэ ба хэдэн газарта бгаа зэргын удхашанартай байлдаанууд болоо. Мартын 29-дэ бүхы фронтнууд дээрэ 78 немециз танк ба самоходно ехэ буу гэмтээгдэн ба үгы хэгдэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 8 самолёт унагагдба.

Манай авиаци Австрига Винер Нойштадт гэдэг городуудта добтолобо

Мартын 29-эй хүни манай хүндэ Сомбарди-ровшигууд Австрига ВИНЕР НОЙШТАДТ гэдэг городто дайсанай сэрэгэй объектнуудто сохилто

хээ. Бомбодолгын эсэстэ ехэ хүсэтэй төхөөр-гөнүүд хойшололтой түймэр гарһан юм.

◆ 2-дохй Белорусска фронтын сэрэгүүд мүнөөдэр Гданьск (Данциг) гэдэг город ба хэрэмые эрнд шанга сохилтоор эзэлэн абаба. Тэрэнэй оршонине гурбан хамгаалгын рубежһээ бүридэнэн ехээр бүхэжүүлмэл район халхалжа байһан юм. Немецүүд энэ райондо бүхы нуурин газарнуудые тойруулан хамгаалгада тааруулан, түшэг тулгуурини пунктнууд бэлгөһон байна. Тус городой захата түмэр-бетонно додууд, полевой ба эрьсын артиллерийн казематнууд, хүнүүдэй байха газар доро малтагһан нүхэнүүд түхөөрэгдэнэн байгаа. Шулуун гэрнүүд галта точконууд болгодожо, хоор-хоорондоо ябалсаха харгынуудаар нэгэдхэгдэнэн байгаа. Гитлеровецүүд городой үйлсэнүүдтэ траншейнуудые малтажа хаалта бараад, тэдэнэй саада таладань ехэ буунуудые тохон юм. Сэрэгэй корабануудай артиллерийн буудалтаар дэмжэгдэнэн немецкэ сэрэгүүдэй томо хүсэнүүд энэ городые хамгаалжа байһан байгаа. Хүүлшынгээ солдат хүртэр Данцигые хамгаалжа гэжэ Гитлер өөрынгөө сэрэгүүдтэ хатуу шэрүүн захиралта үгэһэн юм гэжэ плендэ абагһан мэдээсэнэ. Хөрөмдэ ба тааруу позицияудта түшэгдэжэ, Гданьск шадар Улаан Армийн томо хүсөнүүдые барилжа байлабди гэжэ немецүүд бодоһон юм. Төд гит-

леровецүүдэй энэ түсэбүүд советскэ сэрэгүүдэй шадамар ба шиндлөхы ябуулгануудаар таһэ сохилтоо. Артиллери ба авиациар дэмжэгдэнэн манай ябган сэрэгшэд ба танкистнууд урда, баруун ба хойто талуудһаань добтоложо, немецүүдэй хамгаалгын газарые нэгэ сохёод, кварталнуудые хойно-хойноһоонь дайсанай сэрэгүүдһээ сөбөрлөбэ. Мүнөөдэр советскэ частьнууд дайсанай өсөргүүсэлтые нуга даража, городой зүүн хубине эзэлэн абаба. Городой баруун-урда хубида Гданьск-Бастьнонда немецүүдэй хамгаалгын хүүлшын түшэг тулгуурини газар эзэлэгдэбэ. Нигэжэ 2-дохй Белорусска фронтын сэрэгүүд богонихон саг соо дайсанай хүсэтэ хамгаалгын газарые бута нэрвэжэ, немецкэ сэрэгүүдэй томохон бүлэгийе бута сохёод, Гданьск гэдэг шухала порт ба Балтийн далай сохон түрүү классна уһан сэрэгэй немецүүдэй базые эзэлбэ.

Гданьскын түлөө болоһон байлдаануудта немецүүд плендэ алдажа ба алуулжа 49.000 гаран солдат болон офицернуудгээ гээбэ. Дайсанай олон танк, хэдэн зуутаад ехэ буу, миномёт болон бусад буу зэбсэг үгы хэгдэбэ.

◆ 2-дохй Украинска фронтын сэрэгүүд Братиславсна зүгтэ доб-

(Үргэлжэлэлэнь 4-дэхи вюурга).

Советскэ Информбюроһоо

(Үргэлжэл. Эхинийн 3-дахи нюурта).

орожо, хатуу шанга байлаануудыг хөнгөвчлэж эсэстэ тус городыг эзэлж абаба. Дунайскэ флотилин корабльнуудад дэмжэгдэн советскэ явган сэрэгшөд Чехословакиян ажаулэдбэрийн томо центр болох Комарна городыг эрмэлзэлгэтэ сохилтоор эзэлбэ. Тус городыг судналуудыг байгуулаха верфинууд, нефтөперогонно, машина байгуу-

ла, снарядна болон бусад заводууд байдаг. Манай сэрэгүүд олон трофейнуудыг буулан абаба.

◆ 3-дахи Украинскэ фронтын сэрэгүүд амжалтата довтолгоо үргэлжлүүлбэ. Зала мурөниие зүбшан 20 километр урагшаа дабшажа, советскэ частнууд түмэр харгынүүдэй үзэл болохо Залагерсег гэдэг городһоо немецүүдыг хобхо сохибо. Гитлеровецүүд контратакада ороод, өөһөдтөө өхэ гээлтэтэйгээр гэдэргээ

сухариса сохитдоһон байна. Манай ондоо частнууд Кестель городыг эзэлэн абаба, Балатон нуурай баруун-хойто эрьеге дайсанһаа сөбөрлөбэ. Нэгэ үдэр болоһон байлаануудта 3.000 гаран немецкэ солдат ба офицерүүд үгы хөгдөбэ. 30 самолёт, 31 танк, 14 хуягта транспортёр, 47 полевой өхэ буу, олон миномёт, пулемёт болон сэрэгэй зөөритэй складууд немецүүдһөө булагдан абаба. Олон тоото хүнүүд плендэ абаба.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ стан цини кузнец Вислав бол нормо нэгэ халаац соо дүүргэһэн тухайгаа нүхэдтөө байна. М. Дегтяревой

Совхозуудай директор, партийна организациин секретарьнуудай суглаан

Цахал ВКП(б)-гэй Обкомдо республикын совхозуудай директор, партийна организацинүүдэй секретарьнуудай суглаан боложо, совхозуудай малажалай хүгжэлтэ болон хабарай полевой хүдэлмэриндэ бэлэдхэл тухай асуудал эвбшэн хэлсэгдэн байна.

Энэ суглаан ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр Лобсанов нээхэ зуураа, Яруунын мяханай совхозой директор нүхэр Шубинда үгэ үгэбэ.

—Үнгэрэгшэ жэлдэ манай совхоз үбнэ тэжээлээр өхэ дутамал дээрһэнэ үхэр малаа олоор хорроһон байха юм. Тэрэнһээ боложо адуу мал үсхэборилхэ гүрэнэй түсэб зүһэн бүрээр дүүргэгдээгүй нэл. Эбэртэ бодэ мал үсхэборилхэ гүрэнэй түсэб миин 86 процент дүүргэгдэн байгаа. Нёдондо тохболдоһон энэ өхэ хойлодо гаршааа нургал абажа совхозой ферма, гүүртнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд мүнөө жэлэй үбөлжэлгэ бараг ээргээр үнгэргэжэ байна. Малнай үбнэ тэжээлээр оройдоо 57 процент хангалдан туладан үбэлэй бэлшээр үргэшөөр хэрэглэхэ болон доторойнго бүхы аргалуудыг тэжээлдэ элсүүлжэ нилээдгүй аша туйа абаба. Урдань гансал малай дэбисхэртэ хэрэглэдэг байһан хооломо болон бусад үйрхэй бутархайнууд мүнөө жэлэй бүгэтэ тэжээлдэ хэрэглэгдэ. Ферма гүүртнүүдэй дүй дүршэлтэй олон хүдэлмэрилэгшөөр хангалдан байна. Бүхы малнуудаа шадал шэнэжээр тааруулаха амааринь

илгаад тэжээлэ нормоор гаргашалдагдл. Хэды шэнээн тэжээл гаргашалһан тухай 10 хонорлэ шалгадаг юм. Үбэлэй адуулга энэ жэлдэ урда урдынхиһаа найнаар эмхидхэгдэ. Мүн бэлшээридэ дүтө шадал уһалуури бэлэдхэгдэн байна.

Үбэлэй үедэ бодо мал, бүридэ 12,3 центнер үбнэн адюулэгдэ. Мүнөө үлөөд байһан тэжээлһан 7,237 центнер болоно. Энэ хадаа бодо мал бүридэ 2 центнерһээ дээшэ хүртэхөөр хараалагданхай. Октябрийн 15-наа апрелин 1 хүртэр 21.804 центнер гү, али 44 процент үбнэ тэжээл арбилда. Ферма, гүүртнүүдээ бүхы малай шадал дунда зэргэдэ брэхөөр байна.

Зүгөөр, энэ жэлдэ үнөөднэй өхөөр оройтожо түрэхэн. Шалтагааниинь юуб гэхэдэ үнгэрэгшэ жэлдэ оржоной кампань той хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэн байгаа.

Слашань нүхэр Шубин хабарай тарилтада бэлэдхэл тушаа тогтожо хэлэ. Тэрэн дээрһэнэ мэдэхэдэ совхозой коллектив трактор болон хүдөө-ажалай машина эмсэгүүдэй заһабарилга болзорһоо урид дүүргэһэн байшье, поли дээрэ саһа тогтоохо, паг шөбхэ гэхэ метын нотагай үтэгжүүлгэнүүдыг бэлэдхэлгээр хангалтагүй байба.

Бүүлээрн мяханай совхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Воронцов совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй дунда

партийна политическэ хүдэлмэри ямараар үнгэргэжэ байһан тухайгаа хэлэжэ үгөө.

Боргийн «Овцевод» совхозой директор нүхэр Зайцевай хэлэһэн дээрһэнэ мал хүрэгэйнь амгалан бэлшэ байдалтай байһаниинь өлирбэ. Нүхэд Цыренова, Дунаев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг гүүртнүүдэй олон толгой хонид өхэ туралхайнууд. Мүн хоёрдох гүүртдэ мажууртан хонид олон байха юм. Мүн үүлтэртэ совхоз болохо тушаа тус совхоздо энэ гэхэ хүдэлмэри хөгдөөгүй байба. Тэрэшлэн энэ тарилтада бэлэдхэл хангалтагүй.

«Эрдэм» совхозой директор нүхэр Чобунин энэ жэлдэ үндэр үргаса абахада гэжэ мэдүүлһэн байшье, энээндэ тон хангалтагүй бэлэдхэлтэй байһаниинь өлирбэ. Поли дээрэ паг шөбхэ зөөхэ болон агротехническэ бусад хэмжээ-ябуулганууд энэ бүри хангалтагүй. Зүб севооборот эмхидхэхэ тухай совхозой коллектив багаар анхарна.

Дээрһэн нүхэдэй хүдэлмэри тухайгаа мэдэсэһэнэй удаа нүхэд Спирихов (ВКП(б)-тэй Обком), Тихомиров (совхозой Чыгын трестын директор), Янушев (РСФСР-эй совхозуудай наркомой түлөөлэгшэ) гэгшэд үгэ хэлэжэ энэ совхозуудай хүдэлмэрийн дутуу дундануудыг өрид шавгаар шүүмжэлбэ.

Удаань, ВКП(б)-гэй Бурят-Монгол Обкомой секретарь нүхэр Б. Лобсанов үгэ хэлэһэн байна.

Сарнуудыг хургана

Ашагын сомоной «III Интернационал» колхозой (Хори) тарианажалай бригада хабарай полевой хүдэлмэриндэ хэрэглэхин тулада 18 сар хургаха уялга абаһан юм. Тэрэнһээ хойшо сарнуудыг хургаха хүдэлмэри таргаларяагүйгөөр ябуулаа. Мүнөө

эндэ 15 сар хургагдаа байна. Эдэ сарнууд тарилтада бэлэдхэлэй гар зуурын хүдэлмэриндэ ябана. Найар үшөө хэдэн сарнууд хургагдаха юм.

«III Интернационал» колхозой членүүд хабарай полевой хүдэлмэрээ агротехническэ бөгөлхон

болзор соо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ бүхы хэмжээнүүдыг хараалжа байна. Колхознигууд хабарай тарилтада жүдхэхэ хүсээ эрхим найнаар бэлэдхэхэ хэрэгтэ плангала өхөөр орьдоно.

Ц. ДОРЖИЕВ.

Хоёр колхозой мурьсоон

НОВО СЕЛЕНГИНСК. (Телефоноор абаба). «Коминтерн» колхозой членүүд тарилтада бэлэдхэлдэ гол түтэб дүүргэһэн байна. 25 плүг болон болгожо жэрүүлгээ. Поли дээрэ паг шөбхэ түсэбһөө үлүүлэн гаргажа байна. Полевой стануулын заһабарилга бэлэн болонхой. Тариалгыш үгэ жүдхэхэ хүсэндэ элюулхэ үбнэ тэжээл стан дээрэ абаа-

шалдан байна. Газартаа шингэ пошто тогтохып түлөө тэмсэжэ тус артелиин членүүд найрамай уһа барыжа эхилбэ. Энэ хүдэлмэриндэ үдэрэй 6—7 хүн ябана.

Дээрһэн колхозой членүүд хабарай полевой хүдэлмэрээ газарай гэдэсөөр эхилжэ эртын тарилта 14 хонор-соо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ уялга абаад,

Загастайн сомоной Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозыг социалистическэ мурьсоондэ урба.

Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой членүүд коминтерншхилэй урйалыг хүндэтгэйгөөр хүлээжэ абаад, тэрэшлэн тарилтада бөгөн болзор соо эрхим шанартайгаар шиндхэхэ уялга абаһан байна.

Сая. ШАРАПОВ.

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, мартын 30. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжууланай ёһоор, фельдмаршал Монтегмэрийн сэрэгүүдэй фронт дээрэ хүтжөөгдөжэ байһан операцинууд тухай мэдэһэн аюулгүйе хамгаалаха бодолһоо урдынхидаал адли тунхатлагдангүй. Союзнигуудай экспедиционь хүсөнүүдэй верховитэ командованиин штабай мэдээсэл соо гансал ингэжэ хэлэгдэнэ: Рурһаа хойгуур союзнигуудай сэрэгүүд Рейндехи хүүргын урда тээхи бүхэжүүлгэһээ амжалтата довтолгоо хүнийн харанхыда үргэлжлүүлбэ. Нэгэ зарим хуягта танкова частнууд 16 километр шахуу дабшаба.

Эммерихдэ хатуу шанга байлаанууд үргэлжэлжэ байна. Рурһаа зүүтээр ба зүүн хойгуур довтолжо яваһан хуягта танкова частнууд Падерборнһоо хой-

гуур Ашаффенбург хүрһон лини дээрхи пуца хүрбэ. Падерборнһоо дайсанһаа нэгэ хэдыг сөбөрлөгдөбэ. Марбург һэн ба хэдэ хэдэн шэтэнэй тоодо Бад-Пау Франкфурта-на-Майне сөбөрлөгдөн байна гэбай мэдээсэл соо тунхай.

Дармштадтһаа зүүтээр гуудай сэрэгүүд 19 үргэн участок дээрэ Ириэндэ хүрөөд, Ашаффен зүүтээр 13 километр газ мурөнэй зүүн эрьеге байна. Бэлэдхэгдэн нуудһаа тэмсэл хэжэ дайсанай эсэргүүсэлтэ райондо шангадаба.

Мартын 28-да союз сэрэгүүд 18.719 хүнүүдэй хэдэ абаба.

Номгон далай дээрхи дайн

Американскэ сэрэгүүд Себу арал дээрэ бууба

ЛОНДОН. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжууланай ёһоор, Номгон далай баруун-урда хубилахи союзнигуудай зөбсөгтэ хүсөнүүдэй нэгэдэмэл командованиин штабай мэдээсэл соо хэлэгдэхэн: мартын 26-да Себу (Филиппины) аралай зүүн эригтэ американскэ сэрэгүүд бууба. Япононууд шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлбэгүй.

ВАШИНГТОН. (ТАСС). гэй Номгон далай флот сэдэнь хадаа: авианосец рэ базатай американскэ дүүд Рюкю аралда довтолхо ябадалаа үргэлжлүүлбэ. Американскэ авиаци Палау, Пятрук, Уэйк шальска аралнуудта довтолбо.

Венгерскэ гестапода олдоһон документниүүд

ДЕБРЕЦЕН, мартын 29. (ТАСС). «Ненсав» гэжэ газетын мэдэсэһэнэй ёһоор, Шваб (Швабахель) гэдэг хала дээрэ байһан венгерскэ гестапын документниүүд буданештскэ полициин гарта ороб. «Нюуса» гэжэ бөһиөтэй нэгэ хабтаһан соо советскэ миссин членүүдэй 1940 ондо хабаалаха хүсэд мэдэһэнүүд ба фотографинууд олдубо. Посланинһаа эхилээд эдэ барыгша хүртэр миссин членүүд гестапын агентниудай ажаллалта доро байһан байгаа. Правительствение газетанүүдэй Советскэ Союзыг алабухы магтаха үедэ 5 агентниүүд 5 ороц ден-

лмэдүүдыг мурдэдэг бай. Гестапын агентниүүд дипломатуудай болон илдэй ажал-ябуулгыг алабаһан бэлшэ, мүн тэуранзохөөлшод болон алаба искусствоин ажал-ябуудыг хойсоһонь мурдэдэг нинь энэ материалнуу шэлнэ. Мүн тэрэшлэн гестаповецүүд буданештгадахадаа 2 миллион пеннагэй мүнгэ худгайлһан мэдэжэ.

Хэрюусалгата репрэлиш Д. ЛУБСА